

Arkivsak-dok. 24/03280-73
Saksbehandler Ida Kristine Steffensen Wigdel

Saksgang
Formannskapet 2023 - 2027
Bystyret 2023 - 2027

Møtedato
27.08.2026
10.09.2026

Sak nr.

Fritak fra folkevalgte verv - Helene Winther Gjerløw

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere:

Kommunedirektørens innstilling:

1. Helene Winther Gjerløw fritas permanent fra følgende folkevalgte verv i Sarpsborg kommune fra 10.09.2026:
 - Bystyret, fast medlem for Miljøpartiet De Grønne
 - Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk, medlem nummer 4
 - Formannskapet, 3.varamedlem
 - Valgutvalget, 4.varamedlem
 - KS fylkesmøte Akershus, Buskerud og Østfold, 3. varamedlem
 - Oslofjorden friluftsråd, fast medlem
2. Det tas til etterretning at Stein Kingsrød-Hovden rykker opp fra varamedlem til fast medlem av bystyret for Miljøpartiet De Grønne.
3. Som nytt medlem nummer 4 til Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk velges (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG): ...
4. Som nytt varamedlem nr. 3 til Formannskapet velges (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG): ...
5. Som nytt varamedlem nr. 4 til Valgutvalget velges (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG): ...
6. Som nytt varamedlem nummer nr. 3 til KS fylkesmøte Akershus, Buskerud og Østfold velges (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG): ...
7. Som ny representant til Oslofjorden friluftsråd velges:

Vedlegg:

Søknad om fritak fra verv grunnet flytting til annen kommune

Sammendrag:

Helene Winther Gjerløw er valgt inn i bystyret som fast medlem for Miljøpartiet De Grønne i perioden 2023-2027. Grunnet utflytting til annen kommune er hun ikke lengre valgbar til politiske verv i Sarpsborg kommune, og hun må derfor tre ut av vervet. Som følge av dette vil Stein Kingsrød-Hovden rykke opp fra varamedlem til fast medlem av bystyret for Miljøpartiet De Grønne.

Winther Gjerløw er også valgt inn som medlem i hovedutvalg for plan, miljø og teknikk og varamedlem til formannskapet, i tillegg til flere andre verv. Til disse vervene skal det velges nytt medlem fra samme gruppe, det vil si fellesliste for Ap, Rødt, Sp, SV og MDG.

Utredning:

Helene Winther Gjerløw er for bystyreperioden 2023-2027 valgt inn for Miljøpartiet De Grønne i følgende organer:

- Bystyret, fast medlem for Miljøpartiet De Grønne
- Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk, medlem nummer 4 (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG)
- Formannskapet, 3. varamedlem (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG)
- Valgutvalget, 4. varamedlem (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG)
- KS fylkesmøte Akershus, Buskerud og Østfold, 3. varamedlem (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG)
- Oslofjorden friluftsråd, fast medlem

Helene Winther Gjerløw har nylig meldt om flytting fra Sarpsborg kommune, og er ifølge folkeregisteret registrert bosatt i Fredrikstad kommune fra 13.08.2026. Hun er på bakgrunn av dette ikke lenger valgbar til politiske verv i Sarpsborg kommune (jfr. kommuneloven § 7-9, 1. ledd), og må derfor tre ut av sine verv i kommunen.

Kommuneloven § 7-10 gir regler for opprykk og nyvalg. Dersom et medlem trer ut av kommunestyret, skal varamedlem fra samme liste tre inn i den nummerorden de er valgt. På bakgrunn av dette rykker Stein Kingsrød-Hovden opp som fast medlem i bystyret. Øvrige varamedlemmer for MDG vil rykke en plass opp på varalisten.

Hvis et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyret trer endelig ut, skal det velges nytt medlem eller varamedlem. Dette selv om det er valgt varamedlemmer. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den som trådte ut tilhørte. Kommunelovens bestemmelser om kjønnsrepresentasjon, der hovedregel er at et folkevalgt organ skal ha minst 40 % representasjon fra hvert kjønn, må følges (kommuneloven § 7-10). Her sier rundskrivet om nyvalg: *«Krava om representasjon av begge kjønn gjeld her i høve til heile organet, ikkje i høve til den einskilde gruppa»*. Det framgår at kravet gjelder faste medlemmer isolert sett og varamedlemmer isolert sett, altså ikke samlet.

På bakgrunn av ovennevnte må det foretas valg til følgende utvalg:

- Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk - medlem nr. 4 (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG)
- Formannskapet – varamedlem nr. 3 (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG)
- Valgutvalget – varamedlem nr. 4 (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG)
- KS fylkesmøte Akershus, Buskerud og Østfold, varamedlem nr. 3 (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG)
- Oslofjorden friluftsråd, fast medlem (fellesliste Ap, Rødt, Sp, SV og MDG)

Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk

Blant de 11 bystyrevalgte medlemmene må det være minst fem av hvert kjønn.

Hovedutvalget har fram til nå bestått av 6 menn og 5 kvinner. Som følge av reglene om kjønnsrepresentasjon og utvalgets øvrige sammensetning må det velges en kvinne som nytt medlem når en kvinne trer ut. I henhold til kommunens delegeringsreglement skal vedkommende være medlem eller varamedlem til bystyret.

Dersom det velges en kvinne fra varalisten som nytt fast medlem i hovedutvalget, må det velges inn et nytt varamedlem til plassen som da blir ledig. Blant varamedlemmene til hovedutvalget er det i dag 7 kvinner og 8 menn. Det betyr at det kan velges en mann eller en kvinne til en eventuelt ledig plass som varamedlem.

Formannskapet

Formannskapet består av 11 medlemmer med varamedlemmer. Bystyret velger disse blant medlemmene av bystyret. Blant formannskapets 15 varamedlemmer er det i dag 8 kvinner og 7 menn. Det betyr at det kan velges en kvinne eller en mann til vervet.

Valgutvalget

Sarpsborg kommune har praksis for å ha et valgutvalg som forbereder valg til folkevalgte organer når bystyret skal foreta dette. Det nåværende valgutvalget vil blant annet forberede valgene ved konstituerende møte i neste bystyreperiode. Fra gruppering med Ap, R, Sp, MDG og SV ble følgende oppnevnt i oktober 2023:

Representanter	Vararepresentanter
1. Therese Thorbjørnsen (Ap)	1. Svein Larsen (Ap)
2. Henriette Holt Gausdal (Sp)	2. Arild Sunde (Sp)
	3. Desiré Craggs (Ap)
	4. Helene Winther Gjerløw (MDG)

Slik kommunedirektøren ser det er valgutvalget i Sarpsborg ikke et folkevalgt organ etter kommunelovens bestemmelser, og kravet om kjønnsbalanse gjelder derfor ikke.

KS fylkesmøte Akershus, Buskerud og Østfold

Bystyret valgte i sitt konstituerende møte i oktober 2023 7 representanter samt vararepresentanter til KS sitt fylkesmøte. I henhold til vedtekter for KS skal fylkesmøte avholdes innen utgangen av året det er kommunestyrevalg, men også dersom fylkesstyret, hovedstyret eller et visst antall kommuner krever det. Representantene skal velges blant bystyrets faste medlemmer.

Fra grupperingen med Ap, R, Sp, MDG og SV er følgende valgt:

Representanter	Vararepresentanter
1. Therese Thorbjørnsen (Ap)	1. Kristine Gustavsens (SV)
2. Svein Larsen (Ap)	2. Tor-Egil Brusevold (Ap)
3. Henriette Holt Gausdal (Sp)	3. Helene Winther Gjerløw (MDG)

Plassen Helene Winther Gjerløw trer ut av kan fylles av en kvinne eller en mann.

Oslofjorden friluftsråd

Oslofjordens friluftsråd Oslofjordens Friluftsråd (OF), er et interkommunalt samarbeidsorgan for kommuner og fylkeskommuner rundt Oslofjorden. Hver av medlemskommunene skal oppnevne tre medlemmer med varamedlemmer til Oslofjordens Friluftsråd. Følgende medlemmer og varamedlemmer er valgt til Oslofjordens friluftsråd for perioden 2023 – 2027:

Medlemmer	Varamedlemmer
Tomas Mathiesen (H)	1. Kristine Gustavsen (SV)
Ann-Kristin Paulsen (SaFoSa)	2. Kjell Ellison (Frp)
Helene Winther Gjerløw (MDG)	3. Henriette Stray Juuhl (H)

Oslofjordens Friluftsråd er et samarbeidsorgan og ikke direkte underlagt kommunelovens bestemmelser. Plassen Helene Winther Gjerløw trer ut av kan uansett fylles av en kvinne eller en mann.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi: Ingen konsekvenser

Miljø: Ingen konsekvenser

Folkehelse: Ingen konsekvenser